

**Krantiguru Shyamji Krishna Verma Kachchh University
Mundra Road, Bhuj – KACHCHH- 370001.**

**FACULTY OF ARTS
SUBJECT: SOCIOLOGY
(SEMESTER I TO IV)**

W.E.F. June 2016-17.

CHAIRMAN

DEAN

ક્રાંતિગુરુ શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા કચ્છ યુનિવર્સિટી, ભુજ

એમ.એ. સેમ. ૧ થી ૪

વિષય : સમાજશાસ્ત્ર

સામાન્ય સુચનાઓ:

- બે વર્ષ, ચાર સેમેસ્ટર
- પ્રત્યેક સેમેસ્ટર ૬ (૬) મહિનાનું
- પ્રત્યેક સેમેસ્ટરમાં પાંચ (૫) પ્રશ્નપત્ર અર્થાત્ નિયમિત/બાહ્ય વિદ્યાર્થી ચાર (૪) સેમેસ્ટર દરમ્યાન વીસ (૨૦) પ્રશ્નપત્રોનો અભ્યાસ કરશે.
- પ્રથમ સેમેસ્ટરમાં નાપાસ થનાર બીજામાં પ્રવેશ મેળવી શકશે. પ્રથમ –દ્વિતીયમાં નાપાસ થનાર, ત્રીજા–ચોથામાં પ્રવેશ મેળવી શકશે.
- પ્રશ્નપત્રમાં સેક્શન – A ૭૦ ગુણનો રહેશે જે રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો રહેશે. જ્યારે સેક્શન – B ૩૦ ગુણનો માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો રહેશે.

રેગ્યુલર વિદ્યાર્થીઓ માટે સુચનાઓ:

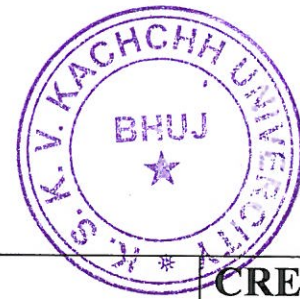
- પ્રત્યેક પ્રશ્નપત્રમાં (૧૦૦) ગુણ રહેશે. જેમાં સીતેર (૭૦)એક્સટર્નલ (યુનિ.)અને ત્રીસ (૩૦)આંતરિક(ઈન્ટર્નલ)(સેમીનાર,વર્કશોપ,વાયવા વગેરે)નાં રહેશે.
 - ઓછામાં ઓછું પાસનું ધોરણ ચાલીસ(૪૦) ગુણ રહેશે. (યુનિવર્સિટી પરીક્ષા ૨૮ (અઠ્ઠાવીસ) ગુણ અને આંતરિકમાં બાર (૧૨) ગુણ મેળવવાના રહેશે.)
 - વર્ષની શરૂઆતમાં જ વિદ્યાર્થીએ વિકલ્પની પસંદગી કરવાની રહેશે અને પસંદ કરેલ પ્રશ્નપત્રની લેખિત જાણ વિભાગાધ્યક્ષને કરવાની રહેશે.
 - બંને (એક્સટર્નલ) અને આંતરિક (ઈન્ટર્નલ)માં પાસ થવું અનિવાર્ય છે. આંતરિકમાં નાપાસ થનાર યુનિ. (એક્સટર્નલ)માં પણ નાપાસ ગણાશે. તેણે બંને પરીક્ષા આપવાની રહેશે. એક્સટર્નલ પરીક્ષામાં નાપાસ થનાર, આંતરિકમાં પાસ હોય,તેણે માત્ર એક્સટર્નલ પરીક્ષા આપવાની રહેશે.
 - નિયમિત વિદ્યાર્થીએ પ્રવેશ સમયે ફાઉન્ડેશન કોર્સ માટે અલગથી વિષય પસંદગી કરવાની રહેશે. જેની પરીક્ષા અને ઉત્તીર્ણતા પત્ર બીજા સેમેસ્ટરના અંતે રજૂ કરવાનું રહેશે. જે વિદ્યાર્થી ફાઉન્ડેશન કોર્સમાં ઉત્તીર્ણ ન હોય તે સેમેસ્ટર બેમાં અપૂર્ણ ગણાશે.
 - રેગ્યુલર વિદ્યાર્થી માટે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા ૭૦ ગુણ – ૨.૧૫ કલાકની રહેશે
- એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે સુચના:
- એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થી માટે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા ૧૦૦ ગુણ – ૩ કલાકની રહેશે.
 - ઓછામાં ઓછું પાસનું ધોરણ ચાલીસ(૪૦) ગુણ રહેશે.
 - વર્ષની શરૂઆતમાં જ વિદ્યાર્થીએ વિકલ્પની પસંદગી કરવાની રહેશે અને સ્પષ્ટપણે ફોર્મમાં દર્શાવવાનું રહેશે.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
Master of Arts- SOCIOLOGY
Credit System
Effective from June 2016

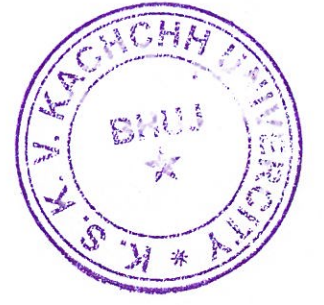

NO.	CODE NO.	M.A. SEMESTER-1	CREDIT
1	CCSO101	CLASSICAL SOCIOLOGICAL TRADITION	04
2	CCSO102	METHODOLOGICAL SOCIAL RESEARCH	04
3	CCSO103	PERSPECTIVE ON INDIAN SOCIOLOGY	04
4	ECSO101	GENDER AND SOCIETY	04
5	ECSO102	POLITICAL SOCIOLOGY	04
NO.	CODE NO.	M.A. SEMESTER-2	CREDIT
1	CCSO204	THEORETICAL PERSPECTIVES IN SOCIOLOGY	04
2	CCSO205	METHODS AND TECHNIQUES IN SOCIAL RESEARCH	04
3	CCSO206	SOCIAL CHANGE & DEVELOPMENT IN INDIA	04
4	ECSO203	SOCIAL MOVEMENTS IN INDIA	04
5	ECSO204	SOCIOLOGY OF HEALTH	04

NO.	CODE NO.	M.A. SEMESTER-3	CREDIT
1	CCSO307	RURAL SOCIOLOGY	04
2	CCSO308	TRIBAL SOCIETY OF SOCIOLOGY	04
3	CCSO309	SOCIOLOGY OF DEVELOPMENT	04
4	ECSO305	ENVIRONMENT AND SOCIETY	04
5	ECSO305	SOCIOLOGY OF MASS COMMUNICATION	04
NO.	CODE NO.	M.A. SEMESTER-4	CREDIT
1	CCSO410	REGIONAL SOCIOLOGY	04
2	CCSO411	INDUSTRY AND SOCIETY	04
3	CCSO412	SOCIOLOGY OF REGION	04
4	ECSO407	SOCIOLOGY OF DISASTER MGT. AND DISASTER PLANNING	04
5	ECSO408	SOCIOLOGY OF EDUCATION	04
		TOTAL	80

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –1

COURSE CODE: CCSO101

Marks 70+30=100

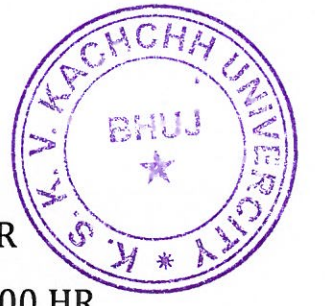
સમાજશાસ્ત્રની શાસ્ત્રીય પરંપરાઓ

- યુનિટ –૧ સમાજશાસ્ત્રનો આધુનિકતાનો ખ્યાલ
૧.૧ સામાજિક અને બૌદ્ધિક ફાળો
૧.૨ સ્વતંત્રતામાં બૌદ્ધિકતાનો આદર્શવાદ અને અનુભવવાદ
૧.૩ જર્મન, બ્રિટીશ અને ઈટાલિયન વિચારો
૧.૪ ઈતિહાસના ધોરણો
- યુનિટ –૨ સમાજશાસ્ત્રમાં કાર્લ-માર્ક્સ અને એમીલ દુર્ખાઈમનો ફાળો
૨.૧ સામાજિક પરિવર્તનનો સિધ્ધાંત
૨.૨ મૂડીવાદનો સિધ્ધાંત
૨.૩ દ્વંદ્વાત્મક ભૌતિકવાદ
૨.૪ વર્ગ-સંઘર્ષ
૨.૫ રાજ્યનો સિધ્ધાંત
૨.૬ રાજ્યક્રાંતિમાં વિમુખીકરણ
૨.૭ અતિરેક મુલ્યનો સિધ્ધાંત
૨.૮ પ્રત્યક્ષવાદ
૨.૯ સામાજિક તથ્યનો ખ્યાલ
૨.૧૦ શ્રમવિભાજન
૨.૧૧ આત્મહત્યા
૨.૧૨ ધાર્મિક જીવનના સ્વરૂપોના મૂળતત્વો
- યુનિટ –૩ મેક્સ-વેબરનો ફાળો
૩.૧ વાસ્તવિકતા
૩.૨ બાહોશ
૩.૩ આદર્શ પ્રકાર
૩.૪ સામાજિક ક્રિયા
૩.૫ સત્તા
૩.૬ ધર્મ અને મૂડીવાદ
૩.૭ યુરોપ અને બિન-યુરોપ સમાજના વર્ગો, દરજ્જો અને પક્ષો

CLASSICAL SOCIOLOGICAL TRADITION

-
- Unit-1 1. Modernity or social theory
- 1.1 Social & Intellectual forces
 - 1.2 Idealism & Empirism
 - 1.3 Intellectual background in freedom, German, British & Italian
 - 1.4 Biographical accounts
- Unit-2 2. Contribution of Karl Marx and Emile Durkheim
- 2.1 Materialism & theory of social change
 - 2.2 Theory of capitalism
 - 2.3 Dialectal Materialism
 - 2.4 Class Struggle
 - 2.5 Theory of State
 - 2.6 A lenition Inevitability of proletarian
 - 2.7 Theory of surplus value
- Contribution of Emile Durkheim
- 2.8 Positivism
 - 2.9 Social Facts
 - 2.10 Division of Labour
 - 2.11 Suicide
 - 2.12 elementary forms of religious life
- Unit-3 Contribution of Max Weber
- 3.1 Objectivity
 - 3.2 Versatile
 - 3.3 Ideal types
 - 3.4 Social Action
 - 3.5 Authority
 - 3.6 Religion and Capitalism
 - 3.7 Europe and Non-European Societies, Class, Status and party

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ ગ્રંથોની સૂચિ :

૧. ડૉ. વાય.એ. પરમાર(૨૦૦૨) સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
૨. ડૉ. જોષી વિદ્યુત (૧૯૯૭) પરરિભાષિક શબ્દકોષ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
૩. Bert N. Adams(2002) Sociological theory, Vistar Publication, New Dehli
૪. George Ritzer (2000) Sociological theory, Mc Grow Hill International Edition

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –1

COURSE CODE: CCSO102

Marks 70+30=100

સામાજિક સંશોધનમાં પદ્ધતિશાસ્ત્ર

- યુનિટ –૧ સામાજિક સંશોધનના તત્વજ્ઞાનિક માર્ગો
- ૧.૧ સામ્રાજ્યવાદ, ઉદારમતવાદ, પ્રત્યક્ષવાદના પાયામાં સામાજિક સંશોધનમાં કોમ્પે, દુર્ધિમ વેબરનો ફાળો
- યુનિટ –૨ સામાજિક વાસ્તીવકતાનું સ્વરૂપ અને તેના પ્રત્યેના અભિગમો
- ૨.૧ પ્રત્યક્ષવાદ, ઘટનાશાસ્ત્ર— એટનોમેથડોલોજી માનવજાતિનું વર્ણન પદ્ધતિશાસ્ત્ર, પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદ તેની વર્ણનાત્મક સમજ
- યુનિટ –૩ સામાજિક વિજ્ઞાન સંશોધનમાં તપાસનો તર્ક અગમનાત્મક અને નિગમનાત્મક સિદ્ધાંતની રચનાસંખ્યત્મક પદ્ધતિ, સર્વેક્ષણ પદ્ધતિ અને સંશોધન પ્રવિધિઓ
- ૩.૧ નિદાનાત્મક સંશોધન હેતુલક્ષિતા
- ૩.૨ સમય મર્યાદા, તટસ્થતા
- ૩.૩ મૂલ્ય નિરપેક્ષતા
- ૩.૪ માપન— માપદંડ અને સ્કેલીંગ પ્રમાણ સંશોધન પ્રવિધિઓ
- ૩.૫ નિરીક્ષણ, મુલાકાત, પ્રશ્નાવલી, ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક પદ્ધતિઓ

METHODOLOGICAL SOCIAL RESEARCH

Unit-1 Philosophical roots of social research

1.1.1 Imperilism, rationalism, positivism, foundation of social research and its critique
comte, durkheim and weber

Unit-2 Nature of social reality and approach to it

2.1 Positivism, phenomenology, Ethno-methodology and symbolic interaction
interpretative understanding

Unit-3 Logic of inquiry in social science research and explanatory design

3.1 Inductive and deductive, theory building

3.2 Scientific method in social research

3.3 Dialogism research objectivity, validity, reality, value neutrality, measurement

3.4 Scaling, research design

3.5 Descriptive design, diagnostic, experimental, historical design, comparative design

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ ગ્રંથોની સૂચિ :

૧. Pauline young (1968)- Scientific social surveyand
૨. Gepal M.H. – Introduction to Reasearch Procedure
૩. Shah V.P.(1977) – Reporting Research : pepars on Research Methodology.
૪. Goode and Hatt – Methods in Social Research

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –1

COURSE CODE: CCSO103

Marks 70+30=100

ભારતીય સમાજની પરિપ્રેક્ષ્ય રૂપરેખા

યુનિટ –૧ ભારતીય સમાજનું સ્વરૂપ– સાંસ્કૃતિક– ધર્મ, જ્ઞાતિ:
(ટૂંકો પરિચય અને ગ્રામીણ સમાજની ચર્ચા)

યુનિટ –૨ સૈદ્ધાંતિક પરિપ્રેક્ષ્ય

- ૨.૧ દસ્તાવેજી–પુરાતત્વક્રિય–જી.એસ.ઘૂર્યે–લૂઈસ ડીમોટ
- ૨.૨ માનવનૃવંશ–જાતિ(જ્ઞાતિ, લોકજાતિ, ટૂંકાણમાં) રિસલી, એન્થવોન
- ૨.૩ રચનાતંત્રીય કાર્યાત્મકવાદ–એમ.એન. શ્રીનિવાસ, એસ.સી.દુબે
- ૨.૪ માર્ક્સવાદ–ડિ.પી.મુકરજી, એ.આર.દેસાઈ, આર.કે. મુકરજી

યુનિટ –૩ દસ્તાવેજી અને ક્ષેત્રીય દષ્ટિબિંદુનું પૃથક્કરણ : (ઈરાવતી કર્વે, એ.એમ.શાહ) અને ભારતના
સંદર્ભમાં ભારતીય માનવ–નૃવંશ

- ૩.૧ સભ્યતા અંગેનું દષ્ટિબિંદુ (એન.કે.બોઝ, સુરજિત સિંહા)
- ૩.૨ ઉપાશ્રીત પરિપ્રેક્ષ્ય (ડૉ. આંબેડકર, ડેવીડ હાર્ડિમન)

ભારતના સંદર્ભમાં ભારતીય માનવ–નૃવંશ

- ૩.૩ જાતિની સામાજિક સમજૂતી
- ૩.૪ વસ્તી ગણતરી (ગુજરાતનાં વિશેષ સંદર્ભમાં)
- ૩.૫ જિલ્લા સરકારી સમાચારપત્ર, રાજ્ય સરકાર સમાચારપત્ર

PERSPECTIVE ON INDIAN SOCIOLOGY

Unit-1 Indian society nature of its culture, religion caste

(Brief introduction and rural society discussion)

Unit-2 Theoretical perspective :

- 2.1 Ideological/ textual (G.S. Ghaurye, Louis dumont)
- 2.2 Ethnography (caste, tribe brief) (riseley, anthowon)
- 2.3 Structural functionalism (M N Srinivas, S C Dube)
- 2.4 Marxism (D P Mukherjee, A R Desai, R K Mukherjee)

Unit-3 Synthesis of textual field views (Iravatikarve, A M Shah) and sociological understanding of colonial

- 3.1 Civilization view (N K Bose, Surjit Sinha)
- 3.2 Subltern perspective(B R Ambedkar David Hardman)
- 3.3 Indian though colonial ethnography the census
- 3.4 District gazetteers and the imperial gazetteers (special reference of Gujarat)

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ ગ્રંથોની સૂચિ :

૧. Mukerjee Radha – Kamal – The economic History of India
૨. Majmudar M.R. – The cultural History of Gujarat
૩. Ashis Bose and other- Population in India's Development.
૪. ડો. હરિત દેરાસરી – લગ્નજીવન, માતૃત્વ અને કુટુંબનિયોજા (૧૯૭૪), વિભાગ ત્રીજો

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –1

COURSE CODE: ECSO101

Marks 70+30=100

લેંગિકતા અને સમાજ

યુનિટ –૧ લેંગિકતા અભ્યાસમાં પાયાના ખ્યાલો

- ૧.૧ લેંગિકતા–સમાનતા–સ્વરૂપ અને લેંગિકતા
- ૧.૨ કુટુંબમાં સ્ત્રી– સામાજિકરણ વિભાજન
- ૧.૩ શ્રમિકોનું જાતિ વિભાજન
- ૧.૪ પિતૃ પ્રધાન– જાતિવડો

યુનિટ –૨ પ્રચલિત સિદ્ધાંતો અને સ્ત્રી ચળવળો

- ૨.૧ ઉદારવાદી, માર્ક્સઅન, મૂળભૂત સમાજવાદી, નારીવાદી, બિન ઉદારવાદી સ્ત્રી ચળવળો
- ૨.૨ સ્ત્રી ચળવળનો ઉદભવ
- ૨.૩ સ્ત્રી ચળવળનો વર્તમાન
- ૨.૪ સ્ત્રી ચળવળ વલણ, પ્રવાહ, સમાજ પુનઃ ઘડતરમાં નારી નેતાઓ

યુનિટ –૩ વર્તમાન ભારતમાં સ્ત્રીઓની ભૂમિકા અને સમકાલિન પ્રશ્નો

- ૩.૧ વસ્તી વિષયક દરજ્જો
- ૩.૨ જાતિ–પ્રમાણ/દર લગ્નની ઉંમર
- ૩.૩ રાજ્યની નિતીઓ અને કાર્યક્રમો
- ૩.૪ સમકાલિન પ્રશ્નો
પર્યાવરણ, નારીઓના હક્કો, ઘરેલું હિંસા, વિધવા, શિક્ષણ કાર્ય, આરોગ્ય, રાજકિય ભાગીદારી

GENDER AND SOCIETY

Unit-1 Basic concept in gender studies

- 1.1 Gender, Equity, nature and gender
- 1.2 Women in Family : socialization, sexual division of labour, patriarchy

Unit-2 Prevailing theories and feminist movement

- 2.1 Liberal, marxist, radical, socialist, Feminist, neo- liberal
- 2.2 Origin of feminist movement
- 2.3 Feminist movement current trends
- 2.4 Women leader in social reform

Unit-3 Profile of women in contemporary Indian and contemporary issue

- 3.1 Demographic status
- 3.2 Sex ratio, Age of marriage
- 3.3 Policies and programmes of the state
- 3.4 Environment, women right, violence, widow, education, work. Health, political participation, gender index

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષર્ટનલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષર્ટનલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR *

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ ગ્રંથોની સૂચિ :

- 1 Altekar, A S 1983- The Position of Women in Hindu Civilization - Delhi - Motilal Banarasidas.
- 2 Agnihotri S.B.(2000) Sex Ratio in Indian Population, A fresh Exploration, New Delhi,Sage Publication.
- 3 Andal N- (2002) women and Indian Society - Rawat Publication
- 4 B.R.Siwal, Satbeer Chhabara (2004) Reading Material for Training of Gender Trainers- New Delhi,National Institute of Public Co- Operation and Child Development.
- 5 રાવલ ચંદ્રિકા અને ધ્રુવ શૈલેજા-૨૦૦૮-સમાજનો સુરજ,અમદાવાદ,પાર્શ્વ પબ્લિકેશન,
- 6 રાવલ ચંદ્રિકા અને ધ્રુવ શૈલેજા-ગુજરાતમાં સ્ત્રીઓનો દરજ્જો-અમદાવાદ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
- 7 રાવલ ચંદ્રિકા અને ધ્રુવ શૈલેજા-૨૦૦૨-નારી વ્યથા, -અમદાવાદ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
- 8 ધ્રુવ શૈલેજા-૨૦૦૨-ઉદગારો વેદનાના પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
- 9 ડૉ.ઉષા ઠક્કર-૨૦૦૦-સ્ત્રીઓ અને રાજકારણ કપરા ચઢાણ-અમદાવાદ આર.આર. શેઠ.
- 10 ડૉ. પાંડે દિવ્યા-૨૦૦૩-સ્ત્રી સ્વાસ્થ્યનાં પ્રશ્નો -અમદાવાદ આર.આર. શેઠ.
- 11 પાઠક ઇલા,બકુલા ઘાસવાલા-સ્ત્રીઓ અને હિંસા, વસમી વાસ્તવિકતાઓ અમદાવાદ, આર.આર. શેઠ.
- 12 ડૉ.નીરાદેસાઈ-૨૦૦૨ સ્ત્રી અભ્યાસ-જ્ઞાનની વિસ્તરતી ક્ષિતિજ-અમદાવાદ- આર.આર. શેઠ.
- 13 પટેલ વિનુભાઈ,કસ્વેકર આરતી-૨૦૦૪-લોકશિક્ષણ અને સ્ત્રી સશક્તિકરણ થકી સ્ત્રી ભુણ હત્યા
- 14 દીવાનજી ધુમન,શાહ પ્રિતી,રાવલ ચંદ્રિકા-૧૯૯૭-સ્ત્રી સિદ્ધીના સોપાનો-પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –1

COURSE CODE: ECSO102

Marks 70+30=100

રાજકીય સમાજશાસ્ત્ર

યુનિટ –૧ રાજકીય સમાજશાસ્ત્રો પરિચય

- ૧.૧ રાજકીય સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને વિષયવસ્તુ
- ૧.૨ રાજકીય વ્યવસ્થા અને સમાજ વચ્ચેનો આંતરસંબંધ
- ૧.૩ અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથે સામાજિક અને રાજકીય સંબંધ
- ૧.૪ લોકશાહી અને સરમુખત્યારશાહી, આર્થિક પરિસ્થિતિની સંચાલકતા –ઉદ્ભવ– સ્થિરતા

યુનિટ –૨ રાજકીય સંસ્કૃતિ અને અગ્ર વર્ગનો સિદ્ધાંત

- ૨.૧ અર્થ અને મહત્વ
- ૨.૨ રાજકીય સામાજિકરણ અર્થ, મહત્વ અને તેના માધ્યમો, એજન્સીઓ
- ૨.૩ અગ્રવર્ગનો સિદ્ધાંત
(મોસ્કો, પેરેટો, રિચલ્સ, સી. ડબલ્યુ. મિલ્સ તેમજ અન્યના સંદર્ભમાં)
- ૨.૪ ભારતીય વિચારકો– ગાંધીજી, આંબેડકર, નહેરુ, એમ.એન.રોય

યુનિટ –૩ નોકરશાહીની લાક્ષણિકતા, પ્રકારોપ સૂચિતાર્થો

- ૩.૧ ભારતમાં રાજકીય સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ
- ૩.૨ ભારતમાં રાજકીય પ્રક્રિયા : ભારતના રાજકારણમાં જ્ઞાતિ, ધર્મ, પ્રદેશવાદ અને ભાષાની ભૂમિકા
- ૩.૩ રાજકીય પક્ષો : લાક્ષણિકતાઓ, પક્ષોનું સામાજિક બંધારણ, સામૂહિક સામેલગીરી, રાજકીય પક્ષોના બનાવો (ગુજરાતની તાજેતરની ચૂંટણીના વિશેષ સંદર્ભમાં)

POLITICAL SOCIOLOGY

Unit-1 Introduction of political sociology

- 1.1 Definition, nature subject matter
- 1.2 Methodology of political sociology distinctive approach of political system
- 1.3 Interrelationship between political system and society sociological and political relationship which other social science
- 1.4 Democratic and totalitarian system socio economic conditions conducive for their emergence and stability

Unit-2 Political culture and elite theories of distribution of power in society

- 2.1 Meaning and significance
- 2.2 Political socialization : Meaning signification and its agencies elite theories o distribution of power in society
- 2.3 Elite theories o distribution of power in society (With reference to MOSCO, pareto R Mitchies and C W Mills and others)
- 2.4 Indian thinkers : Gnahdi, Ambedkar, Nehru, M N Roy

Unit-3 Bureaucracy, its characteristics, type and contemporary problem

- 3.1 Significance in political development with special reference to India
- 3.2 Political process in India : role of caste religion, regionalism and language in Indian politics
- 3.3 Political Parties : Characteristics, Social composition of parties, recruitment, mass participation political apathy, its causes and consequences (With special reference to Gujarat, Analysis of recent election result)
- 3.4 Contemporary Problems

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ ગ્રંથોની સૂચિ :

૧. બધેલ, ડી.એસ. અને ટી.પી. કર્ચુલી (૨૦૦૩): રાજકીય સમાજશાસ્ત્ર (હિન્દી), વિવેક પ્રકાશન, જવાહરનગર, દિલ્હી - ૭
૨. Dowse, R.E. & Huges (1971) : Political Sociology, New York.
૩. Ferreira, J.V. (Editor) : (1986) Survey of Research in Sociology and Social anthropology (1969-79) Vol-III, India Council of Social Science Research.
૪. Gupta Dipankar (1996) : Political Sociology in India (Contemporary Trends) orient Longman limited, New Delhi - 2. P25-35,75-80
૫. Indian Council of : A survey of research in Political sciences, Research (1981)Vol- III (Political Dynamics) Allied Publishers Private Lts., New Delhi, P.2-20,49-73
૬. Kothari, R. (1970) : Caste in Indian Politics in India, Orient Longmans Ltd.
૭. Maciver, R.M. & : Society, Macmillan & Co. C.H. Pae (1952)
૮. Max Weber : Political Sociology England, Peageland, Penguin Bookd, London, P. 27-28
૯. Mitchell, W.S. (1967) : Sociology Anaysis and Politicals, Prentice- / Hall, Englewood Cliffs.
૧૦. Mukhopadhyay, : Political Sociology, K.P. Begechi and Co. A.K. (198) Calcutta, P.152 -153
૧૧. પટેલ હરબન્સ (૧૯૯૦) : રાજકીય સમાજવિજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ- ૬૯ ૫.૮૫-૮૫, ૧૭૪-૭૮.
૧૨. પાન્ડેય ગણેશ અને : રાજકીય સમાજશાસ્ત્ર (હિન્દી) રાધા પબ્લિકેશન, પાન્ડેય અરુણા (૨૦૦૫) નવી દિલ્હી, પ. ૩૫૦ - ૬૦

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –2

COURSE CODE : CCSO204

Marks = 70+30=100

સમાજશાસ્ત્રનો સૈદ્ધાંતિક પરીપ્રેક્ષ્ય

યુનિટ-૧ રચનાતંત્રીય કાર્યવાદ

- ૧.૧ સામાજિક રચનાતંત્ર અંગેનો ખ્યાલ
- ૧.૨ સામાજિક રચનાતંત્ર અંગેનો રેડકલીફ બ્રાઉનના વિચારો
- ૧.૩ ભૂમિકા પૃથક્કરણની સમસ્યા અંગે એસ. એફ. ના ડેલ
- ૧.૪ ટાલ્કોટ પાર્સન્સના સામાજિક વ્યવસ્થાના કાર્યાત્મક પરિણામો
- ૧.૫ રોબર્ટ મર્ટનનું સંયોજન વિવેચન-બંધારણ સંદર્ભમાં કાર્યાત્મક પૃથક્કરણ
- ૧.૬ જે એલેક્ઝાન્ડરનો નવકાર્યાત્મકવાદ, માળખાકીય પ્રવૃત્તિવોની જટિલતા અને વૃદ્ધિની પદ્ધતિ સિધ્ધાંત(લુહમાન)

યુનિટ – ૨ સંઘર્ષનો સિધ્ધાંત

- ૨.૧ સંઘર્ષમાં માર્ક્સનો દ્વંદ્વાત્મકવાદ અને ટીકાત્મક સ્વરૂપ
- ૨.૨ રાલ્ફ ડાહરેન ડોર્કે કાર્યાત્મકવાદી સંઘર્ષ
- ૨.૩ લૂઈ કોઝર સામાજિક પરિવર્તન અને સંઘર્ષ
- ૨.૪ આર. કોલીન્સ નવ માર્ક્સવાદ અને તેનું ટીકાત્મક સ્વરૂપ
- ૨.૫ ફ્રેન્કફર્ટશાખા – વૈશ્વિકજીવન અને વ્યવસ્થા- જે હેબરમાર્સ
- ૨.૬ માર્ક્સવાદ અને રચનાતંત્રીયવાદ-એલ. આલ્યુઝર, હેગોમની, ગ્રામસી

યુનિટ-૩ પ્રતિકાત્મક આંતરક્રિયાવાદ અને વૈકલ્પિક દૂરદર્શિતા

- ૩.૧ ઘટના ચક્રિયાવાદ-આલ્ફ્રેડ શૂટઝ
- ૩.૨ વાસ્તવિકતાની સામાજિક રચના : પી. બેરગર અને ટી.જી.લૂકમાન
- ૩.૩ એન્થોમેથોડોલોજી હેરાલ્ડ ગાર્ફીન્કલ

વૈકલ્પિક દૂરદર્શિતા

- ૩.૪ વૈકલ્પિક દૂરદર્શિતા : હાબરમાસ, બોરડયુ અને ગીડન્સ
- ૩.૫ સમાજશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંતના વર્તમાન પ્રવાહો :એન્થોની ગીડન્સ
- ૩.૬ વલણ અને ક્ષેત્ર : બોર્ડયુ, નવ પ્રવર્તમાનવાદ, એકકેન્દ્રાભિસરણ
- ૩.૭ વિઘટનનો સિધ્ધાંત – લાકટોસ

THEORETICAL PERSPECTIVES IN SOCIOLOGY

Unit -1 Structural Function

- 1.1 Concept of structural function
- 1.2 The idea of social structure : Red chiff Brow
- 1.3 The problems of role analysis- S.F. Nadel
- 1.4 Functional dimensions of social system – T. Parsons
- 1.5 Confication critique and reformulation of function analysis – R.K. Merton
- 1.6 Neo Functionalism – J. alexandor
Critique of structureal Fantionalism and growth of systems theory (Luhmann)

Unit – 2 Conflict Theory

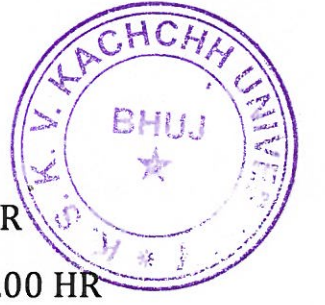
- 2.1 Mark critique and dialectics of conflict :
- 2.2 Functional analysis of Conflict : R. Dahrendrofd
- 2.3 Conflict and social change : L. Coser
- 2.4 The critical Theory and new Marxist R. Collins
- 2.5 The Frankfurt school lifehood and system : j. Habermas
- 2.6 Stucturalism and Marxism : L. Althusser – Hegemony : A Gramsci

Uni – 3 Interactive Perspective : and Alernate visions

- 3.1 Phenomenological sociology : A Schutz
- 3.2 social construction of reality : P. Berger & T.G. Luckman
- 3.3 Ethno methodology : H Garfinkel

Alternate visions :

- 3.4 Habermas, Bourdieuu and Giddens
- 3.5 Recent trends in sociological theorising structurations Anthony Giddens
- 3.6 Habitus and field : Bourdieu, Post modernism, Semiotics
- 3.7 Convergence theory of deconstruction Lakatos

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ પુસ્તક સૂચિ :

- ૧) ડૉ. જોષી વિદ્યુત (૧૯૯૭) પારિભાષિક શબ્દકોષ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- ૨) ડૉ. પરમાર વાય.એ. (૨૦૦૨) સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- ૩) Best N. Adams (2002) Sociological theory vistar publication, New Delhi
- ૪) George Ritzer (2000) Sociological theory- Mc Grow Hill International Edition.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –2

COURSE CODE : CCSO205

Marks = 70+30=100

સામાજિક સંશોધનની પ્રયુક્તિ અને પ્રવિધિઓ

યુનિટ-૧ ગણનાત્મક પધ્ધતિ અને સર્વેક્ષણ સંશોધન અને સામાજિક સંશોધનમાં આંકડાશાસ્ત્ર

૧.૧ સર્વેક્ષણ પ્રયુક્તિઓ-અર્થ, મહત્વ અને મર્યાદાઓ.

સામાજિક સંશોધનમાં આંકડાશાસ્ત્ર

૧.૨ આંકડાશાસ્ત્ર અર્થ, મહત્વ અને મર્યાદાઓ

૧.૩ કેન્દ્રિય વલણનું માપન : મધ્યક-મધ્યસ્થ-રીત(પ્રકાર)

૧.૪ વિક્ષેપનનું માપન : ધોરણો – વિચલન

૧.૫ સહસંબંધ વિશ્લેષણ : તપાસનું મહત્વ અને સહપ્રસરણ

૧.૬ વર્ગીકરણ અને પ્રસ્તુતીકરણ

યુનિટ-૨ ગુણાત્મક-સંખ્યાત્મક સંશોધન પ્રયુક્તિઓ

૨.૧ ગુણાત્મક સંશોધનની પ્રયુક્તિઓ અને પધ્ધતિઓ

૨.૨ ભાગ લેનાર – હિસ્સેદાર- નિરીક્ષણ-માનવજાતિ અથવા નૃજાતિ વર્ણન

૨.૩ મુલાકાત માર્ગદર્શિકા – એકમ તપાસ પધ્ધતિ

૨.૪ સામગ્રી વિશ્લેષણ- મૌખિક ઈતિહાસ-મૂળજીવન ઈતિહાસ-વંશાવળી

૨.૫ જૂથ ચર્ચા-ભારપૂર્વક જૂથ ચર્ચા

૨.૬ પધ્ધતિયુક્ત દુવિધાઓ (મર્યાદાઓ) અને ગુણાત્મક સંશોધનના પ્રશ્નો

૨.૭ ક્ષેત્રકાર્ય અનુભવ અને મુલાકાત

૨.૮ ગુણાત્મક માહિતી રચના અને પ્રક્રિયા

યુનિટ-૩ વૈકલ્પિક માહિતી સ્ત્રોત અને પધ્ધતિઓ

૩.૧ વસ્તી ગણતરી-રાષ્ટ્રિય આંકડાકીય સર્વેક્ષણ (N.S.S.) વૈકલ્પિક માહિતી શોધ અને ઉપયોગ
(પુસ્તક-સામયિક-ઈન્ટરનેટ અને અન્ય સ્ત્રોત-ઉદભવ સ્થાન)

૩.૨ ક્રિયા સંશોધન, ભાગીદારી સંશોધન

૩.૩ સામાજિક સંશોધનમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ (SPSS)

METHODS AND TECHNIQUES IN SOCIAL RESEARCH

Unit-1 Quantitative method and survey research and statistics in social research

1.1 Survey techniques, meaning, importance, limitations

Statistics in social research

1.2 Meaning of statistics, importance, limitation

1.3 Measures of central tendency, mean, median, mode

1.4 Measures of dispersion, standard/quartile deviation

1.5 Correlation analysis- Tests of significance and covariance

1.6 Classification & ablatives

Unit-2 Qualitative research technique

2.1 Techniques and methods of qualitative research

2.2 Participate observation ethnography

2.3 Interview guide- case study method

2.4 Content analysis- oral history, natives life history genealogy

2.5 Group discussion, focus group discussion

2.6 Methodological dilemmas and issues in qualitative research

2.7 Encounters and experience in field work

2.8 Qualitative data format and processing

Unit-3 Methods and use of secondary (data) sources

3.1 Census : NSS data search in secondary sources and use (Book, journal, internet and other sources)

3.2 Action research, participation research

3.3 Application of computers in social research SPSS

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ પુસ્તક સૂચિ :

- 1) Gopal M.H. – An introduction to Research Procedure
- 2) Pauline Young (1986) Scientific Social Survey and Research.
- 3) Shah v.p. (1977) Reporting Research : papers on Research Methodology.
- 4) Goode and Hatt-Methods in Social Research.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –2

COURSE CODE : CCSO206

Marks = 70+30=100

ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન અને વિકાસ

યુનિટ-૧ પરિવર્તનના મૂળભૂત ખ્યાલો અને વિકાસના વલણો

૧.૧ પ્રગતિ મુલ્યાંકન, પરિવર્તન, વિકાસ, માનવ વિકાસ, સામાજિક વિકાસ, આર્થિક વિકાસ, પોષણક્ષમ વિકાસ

યુનિટ-૨ સામાજિક પરિવર્તનના સિધ્ધાંતો અને પરિવર્તનની પ્રક્રિયાઓ

૨.૧ રૈખિક, ચક્રાકાર, વક્રરેખીય પરિવર્તનના પ્રવાહો

પરિવર્તનની પ્રક્રિયાઓ

૨.૨ સંસ્કૃતિકરણ, પશ્ચિમીકરણ, આધુનિકીકરણ, બિનસાંપ્રદાયિકતા

યુનિટ-૩ વિકાસના સિધ્ધાંતો અને પંચવર્ષીય યોજના

૩.૧ પરતંત્રતા, વિશ્વમૂડીવાદી પધ્ધતિ, નવ સામ્રાજ્યવાદ, વિકાસ માટે અભિગમ, માર્ક્સ, બિન-માર્ક્સ અભિગમ, સત્તા

૩.૨ આયોજન, વિકાસના પ્રકારો, પંચવર્ષીય યોજનાનું સામાજિક ટીકા-વિશ્લેષણ, આર્થિક વિકાસનું સામાજિક પરિમાણ

SOCIAL CHANGE & DEVELOPMENT IN INDIA

Unit – 1 Basic concepts of change and trends of Development

Evaluation, Progress, Development, Human Development, Social development, Economic Development, Sustainable Development

Unit-2 Theories of social changes and process of change

2.1 Linear, circular, cyclical trends of change

Process of change

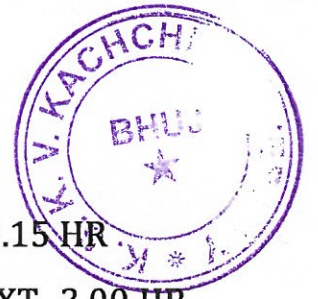
2.2 Sanskritization, Westernization, Modernization, Secularism

Unit-3 Theories of development and five year plan

3.1 Dependency, world capitalist system, new, imperialism, Marxist & non-Marxist approach for growth, participatory, (empowerment)

3.2 Planning type of development sociological criticism five year plan, social dimension of economic development

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ સૂચિ :

1. A braham, M.H. 1990, Modern Sociological Theory : An Introduction New Delhi OUP.
2. Agrwal, B. 1994. A field of one's own : Gender and land Rights in south Asia, Cambrige University Press.
3. Appadurai, Arjun 1997. Modernity At Large : Culture dimensions of Globalization, New Delhi :OUP.
4. Dereze, jean and Amartya Sen.1996. Economics Development and social opportunity, New Delhi : OUP
5. Desai, A.R. 1985. India's path of Development : A Market Approach, Bombay: popular Prakashan (Chapter- 2)

6. Giddness Anthony, 1996 “ Global problem and ecological crisis in Introduction To Sociology. IInd edition : New York : W.W. Norton & Co.
7. Harrison, D. 1989. The Sociology of Mordenization and Development New Delhi : Sage
8. Moor, Wilbert and Robert Cook. 1967 Socil Change. New Delhi : Prentice – Hall- India
9. Sharma, S.L. 1980 “ Criteria of Social Development” , Journal of Social action. Jan – March
10. Sharma S.L. 1994. “ Salience of Ethnicity in Mordization
11. Evidence from India : Sociological Bulletin Vol. 39, nos.1 & 2 Pp.33-51

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –2

COURSE CODE : ECSO203

Marks = 70+30=100

ભારતમાં સામાજિક આંદોલન

યુનિટ –૧ સામાજિક આંદોલન

- ૧.૧ સામાજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા, લક્ષણો, તત્ત્વો, પ્રકારો
- ૧.૨ સામાજિક આંદોલનો અને સમાજમાં સત્તાની વહેંચણી

યુનિટ –૨ સામાજિક પાયાઓ, સામાજિક આંદોલન અને પરિવર્તનો

- ૨.૧ વર્ગ, જ્ઞાતિ, આનુવંશિક જૂથો, લૈંગિકતા, નેતૃત્વના પ્રકારો અને ભૂમિકા
- ૨.૨ નેતા અને સમૂહ વચ્ચેના આંતર સંબંધો
- ૨.૩ રાજકીય સંસ્થાઓ-દિશા અને સામાજિક પરિવર્તન, સંચાર માધ્યમોની ભૂમિકા
- ૨.૪ સુધારણા, ઉત્ક્રાંતિ, પ્રતિઆંદોલનો, સંક્રાંતિ અને પડતી

યુનિટ –૩ સામાજિક આંદોલન ઉદભાવના સિધ્ધાંતો અને ભારતમાં પરંપરાગત સામાજિક આંદોલન

- ૩.૧ માર્ક્સવાદ – નવ માર્ક્સવાદ
- ૩.૨ વેબરવાદ – નવ વેબરવાદ
- ૩.૩ રચનાતંત્રીય કાર્યાત્મકવાદ
- ૩.૪ હાલનું આંદોલન
- ૩.૫ ખેડૂત અને મજૂર આંદોલન
- ૩.૬ આદિવાસી આંદોલન
- ૩.૭ રાષ્ટ્રીય આંદોલન
- ૩.૮ ભારતમાં નવ સામાજિક આંદોલન
- ૩.૯ દલિત આંદોલન
- ૩.૧૦ સ્ત્રી આંદોલન
- ૩.૧૧ પરિસ્થિતિ શાસ્ત્રીય અને પર્યાવરણીય આંદોલન
- ૩.૧૨ એથનિક આંદોલન

SOCIAL MOVEMENTS IN INDIA

Unit – 1 Social Movement

- 1.1 Defining features and dynamics of social movement, types of social movement.
- 1.2 social movements and the distribution of power in society.

Unit – 2 The social base : social movements and social change

- 2.1 class, caste, ethnicity, gender, role and types of leadership.
- 2.2 Relationship between leader and the masses
- 2.3 The bearing of political institutions and processes on social movement, role of media
- 2.4 Reform, revival, revolution, schisms, splits, counter movements, transformation and decline.

Unit – 3 Theories of the emergence of social movements

- 3.1 Marxist and post – Marxist
- 3.2 Weberian and post – Weberian
- 3.3 Structural – Functional.

Traditional social movements in India

- 3.4 peasant movement
- 3.5 Labour and trade union movement
- 3.6 Tribal movement
- 3.7 Nationalist movement
- 3.8 New social movement in India
- 3.9 Dalit movement
- 3.10 Women's movement
- 3.11 Ecological and Environmental movement
- 3.12 Ethnic movement

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ પુસ્તકો:

1. Hardiman, David 1996 : Feeding the Bania : Peasant and Usurers in western India Oxford University Press
2. Hardiman, David 1987 : The Coming of Devi ; Adivasi Assertion in western India Oxford University Press.
3. Lannoy, Recahrd 1971 : The Speaking Tree, A study of India Culture and Society, London Oxford University Press
4. Marriott Mckim 1990 : India through Hindu Categories Sage, Delhi.
5. Mohan R.P. and A.S. Wilke, eds 1994, International Handbook of Contemporary Developments insoc London, Mansell.
6. Singer, Miltpn and Benard Cohn. Eds. 1968. Structure and change in Indian Society, Chicago : Aidine Publishing company.
7. Singer, Molton 1972: When A Great Tradition Modernizes, Delhi, Vikas Pedagogy : Audio - Visiual methods should be used.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –2

COURSE CODE: ECSO204

MARKS 70+30=100

આરોગ્યનું સમાજશાસ્ત્ર

યુનિટ –૧ પરિચય

આરોગ્યનો ખ્યાલ અને પરિપ્રેક્ષ્ય, દવાઓ, માંદગી, મંદવાડ, રોગો અને સમાજ

યુનિટ –૨ આરોગ્યનો અભિગમ : સામાજિક રોગવિજ્ઞાન

સમાજમાં આરોગ્ય અને દવા અંગેનો સૈધ્ધાંતિ પરિપ્રેક્ષ્ય– કાર્યાત્મકવાદ, માળખાકીય કાર્યાત્મકવાદ, માર્કસીસ્ટ, સામાજિક, નારીવાદી, આંતરરાષ્ટ્રિયવાદી અલૌકિક, પૂર્વ-આધુનિક

યુનિટ –૩ એક સામાજિક પદ્ધતિ

એક સામાજિક પદ્ધતિ તરીકે હોસ્પિટલ, જીવનચર્યા અને રોગો

ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રનું આરોગ્ય

આરોગ્ય સૂચકાંકોમાં અસમતુલા.

ભારતમાં આરોગ્યની સેવાઓનું ઐતિહાસિક વિકાસ

ભારતમાં આરોગ્યનું જ્ઞાન અને આરોગ્યની પદ્ધતિઓનું સમાજશાસ્ત્ર

ભારતમાં એચ.આઈ.વી. (એડ્સ) ના સામાજિક પરિણામો

આરોગ્ય અને વિકાસ

પ્રવર્તમાન પડકારો– વૈશ્વીકરણ, ખાનગીકરણ, આરોગ્યમૂલ્યલ, સ્વૈચ્છિક વ્યવસ્થાતંત્રો (સામાજિક સંસ્થાઓ– એન.જી.ઓ.) અને આંતર રાષ્ટ્રિય સંસ્થાઓ, આરોગ્યના વર્તમાન પ્રશ્નો

SOCIOLOGY OF HEALTH

Unit – 1 Introduction

Concept and perspectives on health medicine, illness, sickness, disease and society

Unit-2 Approaches health social pathology : A social system

Theoretical perspectives on health and medicine within sociology : functionalist, structural. functionalism, marxist, socialist, feminist internationalist phenomenological, post modern

A social System

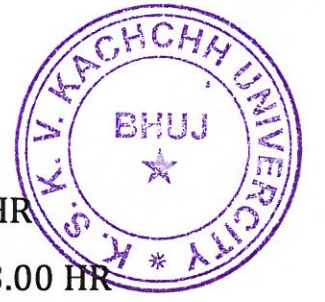
Hospital as a social system. Life style and disease.

Unit-3 The sociological of health in India

Disparities in health indices historical development of health services system in India the sociology of medical knowledge medical systems in India social dimensions of HIV (AIDS) in India

Health and development

Current challenges : globalization, privatization medical ethics, voluntary organizations and international bodies, current issues in health

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

સંદર્ભ પુસ્તકો:

1. Albrechtr, Gary L. 1944. Advances in medical sociology, Mumbai : Jai Press
2. Gunatillake G. 1984. Intersectional Linkages and health development : case studies India
3. Rao, Mohan 1999 /disinvesting in health : The worldbanks prescription for health, New Delhi : Sage
4. Schwatz Howard. 1994, Dominant issues in medical Sociology. New York. McGraw Hi.
5. Scrambler, Graham and Paul Higgs. 1998. Modernity medical and health : Medical Sociology towards 2000. London : routledge.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –3

COURSE – CCSO307

MARKS – 70+30=100

ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

પરિચય

ગ્રામીણ સામાજિક ખ્યાલ, ગણોત્તિયા/કૃષક/ખેડૂતના લક્ષણો, આદિવાસી અને ગ્રામ્ય સમાજ, ગ્રામ્ય સમાજના અભ્યાસના અભિગમો, ગ્રામ્ય અને ગણોત્તિયા /કૃષક/ખેડૂતસમાજના લક્ષણો

UNIT 2

ભારતીય માળખું, નીતિ અને કાર્યક્રમો

ભારતમાં ગણોત્તિયા/કૃષક/ખેડૂત માળખાનું મૂલ્યાંકન, પૂર્વ વસાહતી અને વસાહતી ગ્રામ્ય જ્ઞાતિ-જાતિ
સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વે ગણોત્તિયા/કૃષક/ખેડૂતની રચના અને પરિવર્તન: નીતિ અને કાર્યક્રમ

UNIT 3

સુધારણા, પરિવર્તન અને વૈશ્વિક કૃષિ

ગણોત્તિયા/કૃષક/ખેડૂત વેઠપ્રથા, ખેડૂત અને ભારતમાં નકશલવાદી આંદોલન, જમીન સુધારણા અને કૃષિમાં પરિવર્તન-સૌરાષ્ટ્રની રૂપરેખા, હરિત ક્રાંતિ વૈશ્વિકરણ અને કૃષિ

Rural Sociology

UNIT 1

Introduction

Concepts of peasant society, features of agrarian, tribal and peasant society, Approaches to study peasant society- characteristics of peasant and agrarian society

UNIT 2

Indian structure, Policy and Programmes

Evolution of agrarian structure in India, Pre-colonial and colonial era: peasant, caste , Tribe

Agrarian structure and change in past independent India:

Policies and programmes

UNIT 3

Reforms, change and Global Agriculture

Agrarian Labourers, Peasant, and Nazalite movement in India.

Land Reforms and change in agriculture, scenario in saurashtra

Green revolution

Globalisation and Agriculture

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે. EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

- Beteille, Andre : Six Essays in Comparative Sociology, New Delhi; OUP, 1974, pp. 1-50.
- Thorner, Daniel and Thorner, Alice; Land and Labour in India, Bombay; Asia Publications, 1962, Whole book.
- Desai, A. R. : Rural Sociology in India, Bombay; Popular Prakashan, 1977, pp. 269-336, 425-527.
- Dhanagare, D. N. : Peasant Movements in India, New Delhi : Oxford University Press, 1988, pp. 1-25, 88-155.
- Omvedt, Gail: Land, Caste and Politics, Delhi : Department of Political Science, Delhi University, 1987, Introduction only.
- Shanin, T. : Peasantry : Delineation of a Sociological concept, Journal of Peasant Studies, 1991, pp. 180-200.
- Agrawal, Bina : Who Sows? Who Reaps? New Delhi : Institute of Economics Growth, Full Booklet.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –3

COURSE – CCSO308

MARKS – 70+30=100

આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

૧. પરિચય, કાર્યક્રમ અને નીતિ

ભારતમાં અને ગુજરાતમાં આદિવાસી સમાજ, વસ્તી પ્રમાણ અને વહેંચણી, આદિવાસી સમાજના આગવા લક્ષણો

પૂર્વ વસાહતી સમયનો પરિપ્રેક્ષ્ય કાર્યક્રમ અને નીતિ: (અ) અલગતા (બી) આત્મસાત (સી) બંધબેસતું (ડી) સંસ્કારગ્રહણ સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાન(ઇ) આદિવાસી કલ્યાણ અને અસમાન વર્તન, સંરક્ષણાત્મક જમીન અને આદિવાસી, જંગલ અને આદિવાસી વચ્ચે સંબંધ

UNIT 2

રચના અને સમસ્યાઓ

અનુસૂચિત જનજાતિ: યોથું વિશ્વ: વસાહતી રચના અને વ્યવસાયની સમસ્યા: આદિવાસી : જાતિ, વર્ણ, આદિવાસી તળપદ્ધિ/દિશી મૂળવતની/આદિવાસીઓ

UNIT 3

આદિવાસી વ્યવસ્થા અને આદિવાસી ઓળખાણનાં પ્રશ્નો

આદિવાસીના અર્થતંત્ર, સમાજ, રાજ્યવ્યવસ્થા અને ધર્મમાં સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વનાં સમયમાં પરિવર્તન

ઝારખંડ, છત્તીસગઢ, ઉત્તરાચંલ, વેડછી ગુજરાતમાં આદિવાસી કલ્યાણનાં કાર્યક્રમો

Tribal Society of Sociology

UNIT 1

Introduction , Programmes and policy

Tribal communities in India & Gujarat, demographic strength and distribution distinctive features of tribal communities

Perspective Programmes and Policy in the Post-colonial period

(a) Isolation (b) Assimilation (c) Adaptation (d) Acculturation (e)

Protective discrimination and tribal welfare, relationship between tribal communities and forest

UNIT 2

Structural and problems

Scheduled Tribes: The fourth world: Colonial Construction and problems of definition. Tribe, Jati, Varna, adivasi, Indigenous Aborigines.

UNIT 3

Tribal Systems And Issues of Tribal Identity

Changes in Post colonial period in tribal economy, society, culture, politics and religion.

Jharkhand, Chattisgarh, Uttaranchal, Vedchi Tribal Welfare programmes in Gujarat.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

- Bailey, F. G. Tribe, Caste and Nation, OUP, Bombay, 1960
- Singh K.S. Tribal Situation in India, Indian Institute of Advanced Study, Simla, 1972.
- Singh K. S. : Tribal Movement in India Vol. I & II, New Delhi : Manohar Prakashan, 1982.
- Bose, A., Nangbri, T. & Kumar, N. (eds.) (1990). Tribal demography and development in North-East India, Delhi : B.R.
- Furer-Haimendorf, C. V. (1991) Tribes of India : The struggle for Survival, Delhi : OUP.
- Mehta, P. L. (1991). Constitutional protection to Scheduled tribes in India in retrospect and Prospect, Delhi : H. K.
- V. H. Joshi, Madhusudan Mistry : Tribal situation in India.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –3

COURSE – CCSO309

MARKS – 70+30=100

વિકાસનું સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ અને વિકાસની તરાહો

સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ, તેનો ઉદભવ અને પદ્ધતિશાસ્ત્ર

- ૧.૧. વિકાસની તરાહો
- ૧.૨. મૂડીવાદી – પશ્ચિમી મોડેલ
- ૧.૩. સમાજવાદી વિકાસ
- ૧.૪. ત્રીજા વિશ્વ મોડેલ—મિશ્ર અર્થતંત્ર
- ૧.૫. ગાંધીયન મોડેલ

UNIT 2

વિશ્વના દેશો

- ૨.૧. વિશ્વના દેશોનું વર્ગીકરણ
- ૨.૨. અલ્પવિકસિત દેશોના લક્ષણો

UNIT 3

સામાજિક માળખું અને વિકાસ સૂચકાંક

- ૩.૧. સામાજિક માળખું અને વિકાસ
- ૩.૨. લૈંગિકતા અને વિકાસ
- ૩.૩. સાંસ્કૃતિક અને વિકાસ
- ૩.૪. રોજગારી અને વિકાસ
- ૩.૫. વિકાસ સૂચકાંક
- ૩.૬. જીવન સૂચકાંકની શારીરિક ગુણવત્તા
- ૩.૭. માનવ વિકાસ આંક
- ૩.૮. લૈંગિક આંક

Sociology of Development

UNIT 1

Sociology of Development And Path of Development

Origin of Sociology of Development, Methodology

- 1.1 Paths of Development
- 1.2 Western Model (Capitalist)
- 1.3 Socialist Development
- 1.4. Third World Model Mix economy
- 1.5. Gandhian Model

UNIT 2

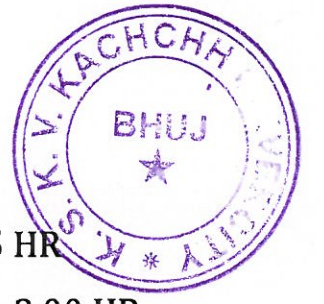
World Countries

- 2.1. Classification of world countries
- 2.2. Characteristics of Developing Countries

UNIT 3

Social Structure And Development Index

- 3.1. Social Structure & Development
- 3.2. Gender & Development
- 3.3. Culture and development
- 3.4. Employment and development
- 3.5. Development Index
- 3.6. Physical Quality Life Index(PQIL)
- 3.7. Human Development Index
- 3.8. Gender Index

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Abraham, M. F. 1990. Modern Sociological Theory : An Introduction, New Delhi : Agrawal, B. 1994. A Field of One's Own : Gender and Land
- Rights in South Asia Cambridge : Cambridge University Press.
- Appadurai, Arjun. 1997. Modernity At Large : Cultural Dimensions of Globalization, New Delhi : OUP
- Dereze, Jean and Amratya Sen. 1996. India : Economic Development and Social Opportunity. New Delhi : OUP
- Desai, A. R. 1985. India's Path of Development : A Marxist Approach. Bombay Popular Prakashan. (Chapter 2)
- Giddens Anthony, 1996. "Global Problems and Ecological Crisis" in Introduction to Sociology. IIInd Edition : New York : W.W. Notron & Co.
- Harrison, D. 1989. The Sociology of Modernization and Development. New Delhi : Sage
- Haq, Mahbub Ul. 1991. Reflections on Human Development. New Delhi: OUP
- M. S. Gore - Sociology of Development
- Sharma, S.L. 1986. Development : Socio-Cultural Dimensions, Jaipur : Rawat (Chapter 1).
- Sharma, S.L. 1994. "Salience of Ethnicity in Modernization : Evidence from India", Sociological Bulletin. Vol. 39, Nos. 1&2. pp. 33-51.
- Srinivas, M. N. 1966. Social Change in Modern India. Berkley : University of Berkley.
- Symposium on Implications of Globalization. 1995. Sociological Bulletin. Vol. 44 (Articles of Mathew, Panini & Pathy).

- Amin, Samir. 1979. Unequal Development. New Delhi : OUP
- Giddens, Anthony. 1990. The Consequences of Modernity. Cambridge : Polity Press.
- Kiely, Ray and Phil Marfleet (eds.) 1998. Globalization and the Third World. London : Routledge.
- Sharma, S.L. 1992. "Social Action Groups as Harbingers of Silent Revolution", Economic and Political Weekly. Vol. 21, No.
- Sharma, S.L. 1994. "Perspectives on sustainable Development in South Asia : The Case of India" In Samad (Ed.) Perspectives on Sustainable Development in Asia. Kuala Lumpur : ADIPA
- Sharma, S.L. 2000. "Empowerment Without Antagonism : A case for Reformulation of Women's Empowerment Approach". Sociological Bulletin. Vol. 49. No. 1
- UNDP. 1997. Human Development Report. New York : Oxford University Press.
- Wallerstein Immanuel. 1974. The Modern World System. New York : OUP
- Waters, Malcolm. 1995. The Modern World System. New York : OUP
- World Commission on Environment and Development. 1987. Our Common Future (Brundland Report). New Delhi. OUP

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –3

COURSE – ECSO305

MARKS – 70+30=100

પર્યાવરણ અને સમાજ

UNIT 1

પરિચય

- ૧.૧ પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર: વ્યાખ્યા, સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર
- ૧.૨. પર્યાવરણનાં સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ, વિકાસ અને વિનાસ
- ૧.૩. ૨૧મી સદીના સંદર્ભમાં

UNIT 2

આંદોલનો અને સામાન્ય સંશોધન સંચાલન

- ૨.૧. કુદરત વિરૂદ્ધ કૃત્રિમ – સંવર્ધન
- ૨.૨. પર્યાવરણીય આંદોલન(નર્મદા-ચિપકો)
- ૨.૩. પોષણક્ષમ ટકાઉ વિકાસ
- ૨.૪. પરિસ્થિતિશાસ્ત્ર, જીવસૃષ્ટિ સમતુલા
- ૨.૫. કોસ્ટલ મેનજમેન્ટ-દરિયાઈ પટ્ટાનું વ્યવસ્થાપન
- ૨.૬. ગુજરાતમાં સામાન્ય સંશોધન સંચાલન
- ૨.૭. પુનઃ સ્થાપન અને પર્યાવરણીય પ્રશ્નો

UNIT 3

પર્યાવરણીય પ્રશ્નો, યાંત્રિકરણ અને સમાજ

- ૩.૧. પર્યાવરણીય પ્રશ્નોની સામાજિક અસરોનું મૂલ્યાંકન, એજન્ડા-૨૧
- ૩.૨. સ્થળાંતર-પુનર્વસન અને પર્યાવરણીય પ્રશ્નો
- ૩.૩. જાહેર સંમતિ સંશોધન
- ૩.૪. જંગલો/વન પાણી અને પ્રશ્નો
- ૩.૫. પર્યાવરણીય-યાંત્રિકરણ અને સમાજ
- ૩.૬. પર્યાવરણીય-કાયદા નીતિ અને સુરક્ષા પગલાં

Environment and Society

UNIT 1

Introduction of

- 1.1. Environmental Sociology –definition, Nature, Scope
- 1.2 .Environmental Sociology – The risedecline and resurgence of environmental sociology
- 1.3 21st Century Paradigm

UNIT 2

Movements and Common Resource Management

- 2.1 Nature versus Nurture
- 2.2 Environment Movement. (Narmada, Chipco)
- 2.3. Sustainable development
- 2.4. Ecological balance
- 2.5. Costal Management
- 2.6. Common resource management in Gujarat
- 2.7. Relocation and environment problems.

UNIT 3

Environmental Problems, Technology and Society

- 3.1. Social impact assessment of environmental issues-Aganda-21
- 3.2. Migration-Relocation and environment Problems
- 3.3.Common Property resources
- 3.4. Forest, water and Land
- 3.5. Environmental –technology and society
- 3.6. Environmental – Justice Policy and action.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Arnold. D. and Guha R. (ed.), 1995, Nature Culture and Imperialism, Essays on the Environmental History of India, Sage Publications pvt. ltd., New Delhi
- Bandhopadhyay J. (ed.), 1985, India's Environment, Crisis and Response
- Chambers. R. et al. To the hand of the poor, water and trees, Natraj
- Centre for Science and Environment, 1984-85 Second citizens report, CSE, New Delhi
- Centre for Science and Environment, 1991, Flood, Flood plains and Environmental Myths, CSE, New Delhi
- Centre for Science and Environment, 1997, The fifth Citizens report, CSE, New Delhi
- Centre for Science and Environment, 1999, The state of India's Environment, Dying Wisdom : Rise and Fall and Potential of India's Traditional Water Harvesting Systems, CSE, New Delhi
- Desai Murli, Anhjali Monteiro and Lata Narayan (ed.), 1998, Towards a People Centered Development, Part II, TISS, Mumbai
- Fernances W. and Menon G., Tribal Women and Forest Economy, Deforestation, Exploitation and Social change, Indian Social Institute, Tribes of India, Series 1, New Delhi.
- Giddens. A., 1990, The Consequence of modernity, Polity press, U.K.

- Goldblatt. D, 1996, Social Theory and Environment, Polity press, U.K.
- Guha Ramchandra, Gadgil Madhav, 1993, This Fissured Land, Oxford University Press, Delhi.
- Jan Nederveen Pieterse, 2001, Development theory, Sage. 60
- Jaffery Roger and Sundaran Nandini (ed.), 1999, A new moral economy for India's Forests. Sage Publications Private Ltd., Delhi.
- Kothari Ashish, Pathak Neema, R. V. Anuradha, Taneja Bansuri (ed.) 1998, Communities Conservation - Sage. Delhi
- Singh Satujit., 1997, Taming the Water. Oxford University press, New Delhi.
- Waper, P. Environmental Activism and World Civil Politics.
- Maccully Patrick, 1998 - Silenced Rivers the Ecology and Politics of large Dams. Orient Longman, New Delhi.
- Pepper Devid (ed.), 1986. The Roots of Modern Environmentalism Routledge, London
- Siva. V., 1991, Ecology and the Politics of Survival, Sage Publication

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –3

COURSE – ECSO306

MARKS – 70+30=100

સમૂહ પ્રત્યાયનનું સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

સંદેશાવ્યવહારનો પરિચય

- ૧.૧ સંદેશા વ્યવહારનો અર્થ: સંદેશા વ્યવહારનું પ્રસારણ તરીકે સંદેશા વ્યવહાર
- ૧.૨.સંદેશાઓ દ્વારા સામાજિક આંતરક્રિયા તરીકે સંદેશા વ્યવહાર
- ૧.૩.મજબૂત સંબંધો તરીકે સંદેશા વ્યવહાર અને માહિતી
- ૧.૪. જાહેર સંપત્તિ તરીકે માહિતી

UNIT 2

સંદેશા વ્યવહારના સિદ્ધાંતો અને સંદેશા વ્યવહારના પ્રકારો

- ૨.૧.સંદેશા વ્યવહારના સિદ્ધાંતો : કાર્યાત્મકવાદ, માર્કશીસ્ટ, સંવર્ષ સિદ્ધાંત
- ૨.૨.સાંસ્કૃતિક અભિગમ: પૂર્વ-આધુનિક અભિગમ
- ૨.૩.સાંસ્કૃતિક અધોપતન સંદેશા વ્યવહારના વિશેષ સિદ્ધાંત
- ૨.૪.સંદેશા વ્યવહાર ના પ્રકારો
- ૨.૫.ભારતમાં સ્વાતંત્ર્યોપૂર્વે અને સ્વાતંત્ર્ય પછીના સમય દરમિયાન સંચાર માધ્યમનો વિકાસ અને ભૂમિકા

UNIT 3

સંદેશા વ્યવહારની એજન્સીઓ અને વિકાસમાં સંદેશા વ્યવહાર

- ૩.૧.સંદેશા વ્યવહારની એજન્સીઓની ભૂમિકા
- ૩.૨.પ્રિન્ટ મિડિયા, ઇલેક્ટ્રોનિક મિડિયા
- ૩.૩.વિકાસમાં સંદેશા વ્યવહારની ભૂમિકા
- ૩.૪.વૈશ્વીકરણ, વિકાસ નવી ટેકનોલોજી સંદેશાવ્યવહાર

Sociology of Mass Communication

UNIT 1

1. Introduction of Communication

- 1.1 Meaning of Communication : Communication as Transmission of Messages
- 1.2 Communication as social interaction through messages
- 1.3 Communication as power relationship, Communication and information
- 1.4. Information as a public resource

UNIT 2

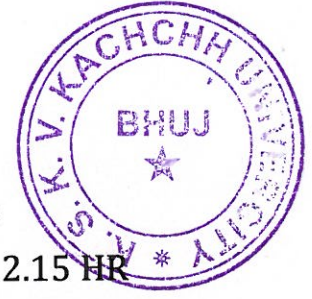
Theories of Communication and Types of Communication

- 2.1 Theories of Communication : Function list, Marxist, critical theory
- 2.2 Cultural Studies and post-modern approach, extension theories of.
- 2.3. Communication cultural diffusion.
- 2.4. Types of Communication
- 2.5. Growth and Role of the Media in India in the colonial and the post colonial period.

UNIT 3

Agencies of Communication and Communication in Development

- 3.1. Role of Agencies of Communication
- 3.2. Print media , Electronic media
- 3.3. Role of Communication in development
- 3.4. Globalization , the growth of New technologies and Communication

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Harbermas Jurgen, Theory of Communicative Action, Vol. 1 and 2, Cambridge, Polity Press, 1987.
- Barucha Rustom, In the Name of the Secular : Contemporary Cultural Activism in India, OUP, Delhi, 1998
- Nandy Ashis (ed.) The Secret Politics of Our Desire : Innocence, Culpability and Indian Popular Cinema, OUP, Delhi, 1994.
- Jayaweera N. and Amunugama S. Rethinking Development Communication, AMIC, Singapore, 1988.
- Raboy M. and Peter A. Bruck (edit), Communication for and against Democracy, Black Rose books, Canada, 1989

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –4

COURSE – CCSO410

MARKS – 70+30=100

પ્રાદેશિક સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

૧. સામાજિક સ્થળ અને રચના તરીકે પ્રદેશ

- ૧.૧ સમાજના સામાજિકતાને લગતા પાસાઓ
- ૧.૨. પ્રદેશ ગુજરાત વર્તમાન સમકાલિન અને ઐતિહાસિક સાંસ્કૃતિક રચના
- ૧.૩. પ્રદેશમાં વૈવિધતા, અનેકતા અને એકતા
- ૧.૪. સંસ્કૃતિ, જ્ઞાતિ, જાતિ, ભાષા તેમજ પ્રાકૃતિક અને માનવીય શક્તિશાળી સ્ત્રોતો

UNIT 2

૨. પદ્ધતિશાસ્ત્રીય અભિગમ

- ૨.૧. સામાજિક સર્વેક્ષણ અને એન્થ્રોપોલોજીકલ અભિગમ
- ૨.૨. નોંધો સ્થાનિક ઇતિહાસ, લોકવાડયમ ડાયરી, હસ્તપ્રત
- ૨.૩. ગુજરાતમાં સામાજિક સાહિત્ય

UNIT 3

૩. ગુજરાતમાં જ્ઞાતિ, પ્રાદેશિક સામાજિક પ્રશ્નો અને પુનઃ રચના

- ૩.૧. એ. પ્રદેશ તરીકે ગુજરાત, ગુજરાતના ભૌગોલિક લક્ષણો
- ૩.૨. બી. પ્રદેશમાં બંધારણીય જાતિ જીવનની અસરો, રાજ્યમાં સામાજિક, આર્થિક જીવન
- ૩.૩. ગુજરાતમાં અસ્પૃશ્યતા.
- ૩.૪. હિંસા અને સાક્ષરતા
- ૩.૫. ગુજરાતમાં ગાંધીજીના ધાર્મિક અને દલિત આંદોલનો

Regional Sociology

UNIT 1

1. Region as a social space and Region as a sociological construct

- 1.1 Social Spatial aspects of society.
- 1.2 Region (Gujarat) as a cultural construct in historical and contemporary dimensions.
- 1.3 Diversity, plurality and unity of region.
- 1.4 Culture, caste, race, ethnicity, language and natural and human resource potential

UNIT 2

2. Methodological Approach

- 2.1. Social Survey and anthropological approach.
- 2.2. Perspective from below, local history, folklore, indigenous records, diary, manuscript and subaltern Dimensions.
- 2.3. Sociological Literature in Gujarat.

UNIT 3

3. Caste in Gujarat, Regional Social issues and reforms.

- 3.1. A. Gujarat as Regional , Geographical characteristics of Gujarat.
- 3.2. B. The impact of constitutional community life in Region, social, economical life the state.
- 3.3. Untouchables in Gujarat.
- 3.4. Interacy and violence.
- 3.5. Gandhi an Dalit and religious movement in Gujarat.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્ષટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્ષટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Madan, T. N. 1994, Pathways, Approaches to the Study of Society in India, OUP, New Delhi.
- Dhanaghe D. N. : 1993 : Themes and Perspectives in Indian sociology, Rawat Publications.
- Shah A. M., 2000 : Sociology in Regional Context, Seminar, 495.
- Singh Y. 1986 : Social Conditioning of Indian Sociology, The Perspectives, Vistar Publications.
- Edward W. Soja : 1989 : Post Modern Geography : The reassertion of critical social theory, Blackwell.
- Edward, W., Soja : 1996 : The Third Space, Blackwell.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –4

COURSE – CCSO411

MARKS – 70+30=100

ઉદ્યોગ અને સમાજ

UNIT 1

૧. પરિચય

૧.૧ ઉદ્યોગોનો પરિચય

૧.૨. ઉદ્યોગીકરણ અને સમાજ

UNIT 2

૨. ઔદ્યોગિક સંસ્થાઓ અને ઔદ્યોગિક એકમો

૨.૧. ઉદ્યોગસાહસિકતા

૨.૨. મૂડીવાદી વર્ગ

૨.૩ અન્ય સામાજિક સંસ્થાઓ

૨.૪. ઔદ્યોગિક એકમો

૨.૫. નોકરશાહી , યાંત્રીકરણ

૨.૬. ઉત્પાદનનાં કાર્યનો ખ્યાલ

UNIT 3

૩. ઔદ્યોગિક આંદોલનો અને ઔદ્યોગિક સમાજ

૩.૧. મજૂર વર્ગના આંદોલનો

૩.૨. કામદાર સંઘના આંદોલનો

૩.૩. ઔદ્યોગિક સંબંધો

૩.૪. સ્વતંત્ર્ય પૂર્વેનો ઔદ્યોગિક સમાજ

૩.૫. બિનઔદ્યોગિકરણ

૩.૬. યાંત્રીકરણ પૂર્વે ઉત્પાદન અને કાર્યની વ્યાખ્યામાં પરિવર્તન

૩.૭. સામાજિકચંત્રમાં સામાજિક જવાબદારી

Industry and Society

UNIT 1

1. Introduction of Industry

- 1.1 Introduction of Industry
- 1.2 Industrialisation and society.

UNIT 2

2. Industrial Institutions and Industrial Units

- 2.1 Entrepreneurship.
- 2.2 Capitalist class.
- 2.3 Other Social institutions.
- 2.4. Industrial Organisation.
- 2.5. Bureaucracy, Faradism
- 2.6. Concept of Work in manufacturing

UNIT 3

3. Industrial Movements and Industrial Society

- 3.1. Working class movements.
- 3.2. Trade union movements.
- 3.3. Industrial Relations.
- 3.4. Post Industrial Society
- 3.5. De-industrialization
- 3.6. Post –Faradism: Changing Definition of manufacturing and work
- 3.7. Social responsibility in social sector.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Gisbert Pascaul; Fundamentals of Industrial Sociology, Bombay, Tata McGrawHill, 1972.
- Schneider, Eugneen; Industrial Sociology, New York : McGraw Hill Book company, 1969, Part 1, 2 & 3
- Watson, Tony: Sociology, work and Industry, London; Routledge and Kenag Paul, 1995.
- Miller, D.C. & Form, W.H. : Industrial Sociology, New York : Harper and Row, II Ed.
- Rupert, Mark : Producing Hegemony : The Politics of Mass Production and American Global Power. Cambridge : Cambridge University Press. 1995.

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –4

COURSE – CCSO412

MARKS – 70+30=100

ધર્મનું સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

૧. ધર્મનું તત્વજ્ઞાન

- ૧.૧ ધર્મની વ્યાખ્યા અને તત્વજ્ઞાન, શ્રદ્ધા-આસ્તિકતા, ધર્મ-વિજ્ઞાન અને કાયદા સાથે સંબંધ
૧.૨. ધર્મના મુખ્ય ઘટકો-માન્યતા, ધાર્મિક વિધિઓ, પ્રતિકો અને પ્રાચીન પુરાણ કથા.

UNIT 2

૨. ધર્મના અભ્યાસના અભિગમો

- ૨.૧. ધર્મના અભ્યાસનો અભિગમ
૨.૨. અભિગમોનું વર્ગીકરણ: દુર્ષિમ, માર્ક્સ, વેબર, સમુસ
૨.૩. સમકાલિન અભિગમ, અસાધારણિય, નવ-માર્ક્સવાદ.
૨.૪. નૃવંશશાસ્ત્ર

UNIT 3

૩. તુલનાત્મક ધર્મનો અભ્યાસ અને ભારતમાં જ્ઞાતિવાદ

- ૩.૧. ભારતમાં ધર્મ
૩.૨. પ્રાદેશિકતા અને સંસ્કૃતિકરણ, હિન્દુવાદ, બૌદ્ધવાદ, જૈનવાદ અને શીખવાદ, ઈસ્લામ, ખ્રિસ્તીકરણ, આદિવાસીઓમાં ધર્મ
૩.૩. પ્રવર્તમાન પ્રવાહો, વસ્તીનું દષ્ટિ બિંદુ
૩.૪. ભારતમાં જ્ઞાતિવાદ અને બિનસાંપ્રદાયિકતા
૩.૫. ભારતમાં ધર્મ

Sociology of Religion

UNIT 1

1. Philosophy of Religion

1.1 Definition of religion and its relationship with philosophy, Ethics, Dharm, Science and Law

1.2 Main components of religion Belief, rituals, symbols and myths.

UNIT 2

2. Approaches study of Religion

2.1 Approach to the study of religion

2.2 Classification approach-Durkhem, Marx, Weber, Mauss

2.3 Contemporary approach, phenomenological, New Marxist

2.4. Anthropological

UNIT 3

3. Comparative Religion Approach and Indian communalism

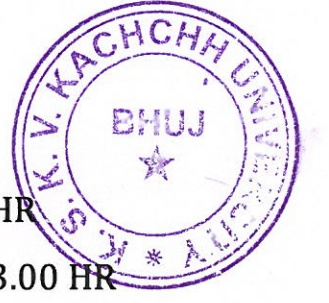
3.1. Religion in India

3.2. Regional and Sanskritization, Hinduism, Buddhism, Jainism and Sikhism, Islam, Christianity, tribal Religion.

3.3. Overview of population, current levels.

3.4. Secularism and communalism in India

3.5. Religion in India

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Asgarali Engineer - Communalism in India
- Achyutbhai Yagnik., Modern Gujarat, Penguin Publishing co.
- Baird, Robert D. (ed.) 1995 (3rd Edition). Religion in modern India. Delhi. Manohar.
- Jones, Kenneth W. 1989. Socio-religious reform movements in British India (The new Cambridge history of India III-1). Hyderabad : Orient Longman
- Madan, T. N. (ed.). 1992 (enlarged edition). Religion in India. New Delhi : Oxford University Press
- Muzumdar, H. T. 1986. India's religious heritage. New Delhi : Allied
- Roberts, Keith A. 1984. Religion in sociological perspective. New York : Dorsey Press.
- Shakir, Moin (ed.) 1989. Religion, state and politics in India. Delhi : Ajanta Publications.
- Turner, Bryan S. 1991 (2nd edition). Religion and social theory. London : Sage

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –4

COURSE – ECSO407

MARKS – 70+30=100

આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અને આપત્તિ આયોજનનું સમાજશાસ્ત્ર

UNIT 1

૧. આપત્તિનો પરિચય

- ૧.૧ આપત્તિનો ખ્યાલ, વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ
- ૧.૨. આપત્તિના કારણો અને પ્રકારો
- ૧.૩. માનવનિર્મિત અને કુદરત: દુકાળ- અછત, પુર-જળપ્રલય, ધોધમાર વરસાદ, ભુકંપ, વ્યાપક રોગચાળો, યુદ્ધ, ઔદ્યોગિક આપત્તિ, અણુશક્તિ આપત્તિ, કોમી અથડામણ

UNIT 2

૨. આપત્તિની અસરો અને પ્રત્યાઘાતો, આપત્તિ અને રાજ્ય

- ૨.૧. આપત્તિની અસરો અને ખરાબ પ્રત્યાઘાતો
- ૨.૨. હાડમારી અને મહામારી/ મુશ્કેલીઓમાંથી બહાર નિકળનાર
- ૨.૩. આપત્તિ અને કલ્યાણ રાજ્ય
- ૨.૪. આપત્તિઓનું વ્યવસ્થાપન અને રોકવા અટકાવવા માટે રાજ્યની ભૂમિકા

UNIT 3

૩. આપત્તિ અને સમાજ, આપત્તિ સંચાલનમાં પગલાં અને અભ્યાસ

- ૩.૧. સભ્ય સમાજ અને આપત્તિ
- ૩.૨. આપત્તિનો અર્થ
- ૩.૩. સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા
- ૩.૪. રાજકીય સંસ્થાઓ, નાગરિક મંડળો અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ
- ૩.૫. આપત્તિ સંચાલનમાં પગલાં : રક્ષણ, રાહત, નવરચના, પુનઃઘડતર, પુનઃ સ્થાપન, પુનઃવસવાટ
- ૩.૬. કચ્છ અને ત્સુનામીનો એકમ અભ્યાસ

Sociology of Disaster MGT. and Disaster Planning

UNIT 1

1. Introduction of Disasters

- 1.1 Concepts, definition and Nature of disasters.
- 1.2 Causes and types of disasters.
- 1.3 Famines, floods, earthquakes, epidemics, wars, industrial disasters, nuclear disasters, communal clashes, manmade & neutrality.

UNIT 2

2. Effects and aftermath of disasters, State and disasters

- 2.1 The effects and aftermath of disasters.
- 2.2 Victims and survivors.
- 2.3. The welfare state and disasters
- 2.4. The role of the state in preventing, apprehending and managing disasters

UNIT 3

3. Society and disasters, Steps in disaster management and study

- 3.1. Disaster and civil society
- 3.2. Meaning of disasters.
- 3.3. Voluntary organization of reds.
- 3.4. Political organization, citizens associations international bodies.
- 3.5. Steps in disaster management, Rescue, Relief, Reconstruction, Rehabilitation, Reconciliation
- 3.6. Case study of Kutch and tsunami.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Disaster meagement : Mukesh Kapur
- Disaster meagement in India : Nikhil Ray & A.K. Sing
- આપદા પ્રબંધન : એ. પી. સિંઘલ

KSKV KACHCHH UNIVERSITY - BHUJ
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER SYSTEM – 2016-17
M.A. SEMESTER –4

COURSE – ECSO408

MARKS – 70+30=100

શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર

- UNIT 1 ૧. શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય
- ૧.૧ શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ, તેનો અભ્યાસક્ષેત્ર
 - ૧.૨.શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસનો ઇતિહાસ
 - ૧.૩. શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રમાં નવા ઉભરતાં ક્ષેત્રો
- UNIT 2 ૨. શિક્ષણ, સામાજિકીકરણ અને શિક્ષણ નીતિઓ
- ૨.૧.કુટુંબ વ્યવસ્થા, વર્ગ વ્યવસ્થા, જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા, સમુદાય, ભાષાશિક્ષણ, સંસ્કૃતિ અને સામાજિક પરિવર્તન
 - ૨.૨.શિક્ષણ અને સામાજિક ગતિશીલતા વચ્ચે આંતરસંબંધશિક્ષણ અને વ્યાવસાયિક ગતિશીલતા વચ્ચે આંતરસંબંધ
 - ૨.૩. શિક્ષણ, આધુનિકીકરણ, વિકાસ અને અર્થવ્યવસ્થા વચ્ચે આંતરસંબંધ
 - ૨.૪. શિક્ષણ અને સાંસ્કૃતિક વિલંબો
 - ૨.૫.નવી શિક્ષણ નીતિ-૧૯૮૬
 - ૨.૬.શિક્ષણની અવસરની સમાનતા
 - ૨.૭. પ્રારંભિક શિક્ષણનું સાર્વભોમીકરણ
 - ૨.૮. આરક્ષણની નીતિ અને અમલ કરવામાં સમસ્યાઓ.
 - ૨.૯. મહિલાઓનું શિક્ષણ-વિકાસ, સમસ્યાઓ અને નીતિ
- UNIT 3 ૩. શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો અને શિક્ષણમાં મતભેદો
- ૩.૧. વૈકલ્પિક શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો
 - ૩.૨.અનોપચારિક શિક્ષણ: પ્રૌઢ શિક્ષણ, સમૂહ સાક્ષરતા અભિયાન અને સતત શિક્ષણ
 - ૩.૩. વૈકલ્પિક શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોમાં રાજ્ય અને સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા
 - ૩.૪.શિક્ષણમાં વસ્તીવિષયક મતભેદો
 - ૩.૫.જ્ઞાતિવ્યવસ્થા, આદિવાસી, લિંગ, ગ્રામીણ અને શહેરી, ધાર્મિક

Sociology of Education

UNIT 1

1. Introduction of Education Sociology

- 1.1 Meaning and subject matter of sociology of education
- 1.2 Historical development of the Sociology of education
- 1.3 Emerging areas in the new sociology of education

UNIT 2

2. Education, socialization and Policy in educational

- 2.1 Family, class, caste, community and Language education, culture and social change.
- 2.2 Inter – relationship between education and occupational mobility, education and social mobility.
- 2.3. Inter –relationship between education, modernization, development and education
- 2.4. Education and culture lag.
- 2.5. New education policy-1986
- 2.6. Equality of educational opportunities.
- 2.7. Universalization of primary education
- 2.8. Protective discrimination, policy of reservation and problems of implementation
- 2.9. Women's education: Development, problems and policy.

UNIT 3

3. Programmes in educations and Differentials in educations

- 3.1. Alternative education programmes
- 3.2. Non-formal education : Adult education, Mass literacy campaign and continuing education
- 3.3. Role of state and voluntary organizations in alternative education programmes.
- 3.4. Demographic differentials in educations
- 3.5. Caste , Tribe, Gender, Rural, Urban and Religion.

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

સૂચના -૧) વિભાગ- અ રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ બંને વિદ્યાર્થીઓ માટે છે. REG - 2.15 HR

૨) વિભાગ - બ માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓએ લખવાનો છે.

EXT- 3.00 HR

વિભાગ - અ			
પ્રશ્ન ક્રમ	યુનિટ ક્રમ	પ્રશ્ન પ્રકાર	ગુણભાર
૧	૧	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૨	૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પમાંથી એક (બે માંથી એક)	૨૦
૩	૩	ટૂંકનોંધ (ચારમાંથી બે)	૨૦
૪	૧ થી ૩	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦
વિભાગ - બ			
૫	૧ અને ૨	વિસ્તૃત પ્રશ્નો બે વિકલ્પો માંથી એક	૨૦
૬	૨	ટૂંકા પ્રશ્નો (અતિટૂંકા પ્રશ્નો)	૧૦

Recommended Books :

- Ramnathan, G. : From Dewey to Gandhian Economy. Asia Publishing house.
- Gandhi, M. K. : Problems of Education, Ahmedabad: Navjeevan Prakashan, 1962.
- Acker, S. : Gendered Education : Sociological Reflections on Women, Buckingham : Open University Press, 1994.
- Ahmad, Karuna : 'Equity and Women's Higher Education', Journal of Higher Education, 1979, pp. 33-47.
- Ahmad, Karuna : 'Social Context of Women's Education 1921-81, New Frontiers in Higher Education, No. 3, 1984, pp. 1-35.
- Bourdieu, P. : Education, Society and Culture, London: Sage, 1990.
- Bernstein, E. Karabel, J. and Halsey, A. H. (ed.) : 'Social Class, Language and Socialization, 1977.
- Chanana, Karuna : 'Accessing Higher Education : The Dilemma of schooling Women, Minorities, Scheduled caste and Scheduled Tribes', in Contemporary India',
- Chitnis, S. and Altbach, P. G. (eds.) Higher Education Reform in India : Experience and Perspectives, New Delhi : Sage, 1993, pp. 115-154.
- Halsey, A. H. et al : Education, Economy and Society: A Reader in the Sociology of Education, New York :Free Press.

- Krishna Kunmar : Sociological Perspectives of Education : A Reader, New Delhi : Chanakya Publications.
- Panchmukhi, P. R. : Inequality in Education, Dharwad : CMDRS, 1985.
- Shah, A. B. and Bhan, S. : Non-Formal Education and the NAEP, New Delhi : OUP, 1980.
- Altbach, P. G. : 'Higher Education and Modernization : The Indian Case', in Gupta, G. R. (ed.) Main Currents in Indian Sociology.
- Jetely, S. : 'Education and Occupational Mobility', EPW, 1969, pp. 725.
- Chalam. K. S. : 'Caste Reservation and Equality of Opportunity in Education', EPW, 1990, pp. 2333.
- Census Report, 1991.
- Sharma, S. L. : Modernizing Effects of University Education, ICSSR, New Delhi 1979.
- Sen & Dreze : India : Economic Development and Social Opportunity, New Delhi : OUP, 1996.
- Sen & Dreze : India : development : Selected Regional Perspectives, New Delhi : OUP, 1997.
- Panchmukhi, P. R. (ed.) : Studies in Educational Reforms in India, Vol. I to V, Bombay : Himalaya Publishing House, 1989.
- Shukla, S. and K. Kumar : Sociological Perspective in Education, Delhi : Chanakya Publications, 1985.
- Soti, S. C. and R. K. Sharma : Sociology of Education, New Delhi : Atlantic Publishers, 1996.
- Chitnis, Suma & P.G. Altbach : Higher Education Reform in India, Experience and Perspectives, New Delhi : Sage, 1993.
- Shirwadkar, Swati : Women's & Socio-Cultural Changes, New Delhi : Gian Publishing, 1998. Chapter 6.
- Shatrugan, M. : 'Privatising Higher Education, EPW, 1988, pp. 2624.

